

Nowe pokolenie i nowy kierunek w historii Izraela

Otniel i Ehud

Także gdy wszystek on rodzaj przyłączony jest do ojców swoich, i powstał po nich inszy naród, który nie znał Pana, ani też spraw, który uczynił Izraelowi – Sędz. 2:10, (BG).

Jest to powtarzający się i trwałe schemat w historii ludzkości, zgodnie z którym nowa generacja, która nie doświadczyła traumatycznych losów poprzedniego pokolenia, a co za tym idzie nie nauczyła się głębokich lekcji i wartości pochodzących z tych przeżyć, może doprowadzić społeczeństwo i bieg wypadków w kierunku, który wydaje się dziwny w porównaniu do niedawnych wydarzeń z przeszłości. Głębia tych wartości i lekcji wynika właśnie z traumy związanej z życiem w czasie tych wydarzeń. Ci, którzy nie żyli w takich czasach, ale tylko czytali lub słyszeli o nich, nie będą mogli zrozumieć wniosków i wartości z nich wynikających.

Zmiana pokoleniowa

Po tym, jak Jozue i jemu współcześni „zeszli ze sceny”, lud zapomniał o wdzięczności dla Pana Boga za wszystko, co On dla nich uczynił. Rezultatem było odstępstwo od prawa Bożego i Przymierza, skutkujące ponawiającymi się okresami biedy i ucisku ze strony innych ludów. „Także gdy wszystek on rodzaj przyłączony jest do ojców swoich, i powstał po nich inszy naród, który nie znał Pana, ani też spraw, który uczynił Izraelowi: Tedy czynili synowie Izraelscy złe przed oczyma Pańskimi, a służyli Baalom; I opuścili Pana, Boga ojców swoich, który je wywiódł z ziemi Egipskiej, i szli za bogami cudzymi, którzy byli z bogów onych narodów okolicznych, i kłaniali się im, a tak rozdrażnili Pana. Bo opuścili Pana, a służyli Baalowi i Astarotowi. I rozpałił się gniew Pański przeciw Izraelowi, i podał je w ręce łupieżcom, którzy je łupili; a zaprzedał je w ręce nieprzyjaciół ich okolicznych, tak iż się nie mogli dalej ostać przed nieprzyjaciół swymi. A gdzie się kolwiek ruszyli, ręka Pańska była przeciwko nim ku złemu, jako powiedział Pan, i jako im przysiągł Pan; i byli ściśnieni bardzo” (Sędz. 2:10-15).

Pan Bóg zapewnia Wybawców

Za każdym razem, gdy cierpienie stawało się zbyt wielkie, Izraelici zwykli przypominać sobie i wołać do Pana Boga o pomoc, poszukując wybawienia od swych

ciemieźców. Za każdym razem Jahwe wzbudzał im wybawcę, zwanego „sędzią”. Stąd właśnie pochodzi nazwa jednej z ksiąg Biblii, będącą kroniką tego okresu ich historii.

„Potem Pan wzbudził sędzie, którzy je wyzwali z rąk łupieżców ich; ale i sędziów swych nie słuchali, owszem się scudzołożyli z bogami obcymi, kłaniając się im, i ustępowali prędko z drogi, którą chodzili ojcowie ich, a słuchając przykazań Pańskich, nie czynili tak. A gdy im wzbudzał Pan sędzie, bywał Pan z każdym sędzią, i wybawiał je z rąk nieprzyjaciół ich po wszystkie dni onego sędziego; bo się uzałił Pan narzekania ich, do którego je przywodzili ci, którzy je uciskali i trapiłi. Wszakże po śmierci sędziego odwracali się, i psowali się bardziej niż ojcowie ich, chodząc za bogami cudzymi, a służąc im, i kłaniając się im, nic nie opuszczali z spraw swoich i z drogi swojej upornej” (Sędz. 2:16-19).

Ten cykl krnąbrnego postępowania, ucisku od obcych mocarstw, wołania do Pana Boga w ich cierpieniu, wybawianie od ciemieźców i czas posłuszeństwa prawu Bożemu, charakteryzowało nie tylko okres sędziów, ale również okres królów i w mniejszym stopniu trwa aż do obecnego czasu w warunkach ich rozproszenia po całym świecie. W sposób ogólny te doświadczenia Izraela pokazują również wysiłki, powroty na złą drogę, częściowe zwycięstwa i błogosławieństwa duchowego Izraela w czasie Wieku Ewangelii.

Izrael mieszkał w Ziemi Obiecanej. Jozue nadzorował podział ziemi między poszczególne pokolenia. Jednakże, przy obejmowaniu w posiadanie Ziemi Obiecanej, Izrael nie usunął z niej wszystkich mieszkańców. W ten sposób między Żydami mieszkali Kananejczycy, Hetyci, Amoryci, Perezejczycy i Jebuzyci. Izraelici zawierali z nimi związki małżeńskie, praktykowali ich zwyczaje, a z czasem zaczęli również wielbić ich bogów.

Takie postępowanie oczywiście rozdrażniło Pana Boga, więc pozwolił, aby Izrael został najechnany i wydany w ręce Chusanrasataima (albo inaczej: Chusana Podwójnie Niegodziwego), króla Aram-Naharaim (Syro – Mezopotamii), kraju leżącego na północny wschód od Izraela. Chusam panował nad Izraelem i uciskał go przez osiem lat dopóki Izraelici nie zaczęli wołać do Pana Boga w swoim cierpieniu.

Otniel

„Potem wołali synowie Izraelscy do Pana; i wzbudził Pan wybawiciela synom Izraelskim, aby je wybawił, Otonijela, syna Kenezowego, brata Kalebowego młodszego” (Sędz. 3:9).

Otniel, którego imię znaczy „siła Boża” lub „Bóg jest moją siłą”, był doświadczonym wojownikiem. Podbił on i zwyciężył silne miasto kananejskie na terytorium, które w czasie podziału ziemi zostało przekazane plemieniu Judy. Kaleb, jednym z dwóch wiernych szpiegów wysłanych przez Mojżesza, otrzymał Hebron i okolice.

„Ale Kalebowi synowi Jefunowemu, dał Jozue dział między syny Juda, jako Pan powiedział Jozuemu, miasto Arba, ojca olbrzymów, to jest Hebron. I wypędził stamtąd Kaleb trzech synów Enakowych: Sesaja i Ahymana, i Talmaja, syny Enakowe. A wyszedł stamtąd do mieszkających w Dabir, które zwano przedtem Karyjatsefer. I rzekł Kaleb: Ktoby dobył Karyjatsefer, a wziął je, tedy mu dam Achsę, córkę swoją, za żonę” (Joz. 15:13-16).

Otniel był bratankiem Kaleba i znał dobrze swoją kuzynkę Achsę. Być może jej uroda i szlachetny charakter, albo możliwość pozyskania jej za żonę, stały się niezwykle motywujące dla Otniela. Natychmiast poprowadził swój oddział wojska do ataku na miasto. Walka zakończyła się powodzeniem. Gdy Otniel wrócił tryumfując, zażądał swojej panny młodej. Dwoje kuzynów pobrało się. „I dobył go Otonijel, syn Kenez, brata Kalebowego; i dał mu Achsę, córkę swoją, za żonę” (Joz. 15:17). Taka sama relacja znajduje się w Księdze Sędziów 1:9-13.

Achsa chciała rozpocząć normalne życie ze swym mężem. Poradziła Otnielowi, aby ten poprosił o przydział ziemi na pustyni Negew, na południe od Hebronu. Najwyraźniej ziemia, którą dał im Kaleb, nie miała źródeł wody. W tej sytuacji Achsa zwróciła się bezpośrednio do swojego ojca o dodatkowe ziemie, na których była woda.

„I stało się, gdy przyszła do niego, namawiała go, aby prosił ojca jej o pole; i zsiadła z osła, i rzekł do niej Kaleb: Cóż ci? A ona rzekła: daj mi błogosławieństwo; gdyżś mi dał ziemię suchą, daj mi też źródła wód. I dał jej Kaleb źródła wyższe, i źródła dolne.”

Po ośmiu latach znoszenia najazdów ze strony wrogów, Izrael wzywał Pana Boga a On powołał Otniela. Jahwe wezwał go do powrotu do rzemiosła wojennego i wybawienia swych rodaków.

„I był nad nim Duch Pański, a sądził Izraela; a gdy się ruszył na wojnę, podał Pan w rękę jego Chusanrasataima, króla Syryjskiego, i zmocniła się ręka jego nad Chusanrasataimem. A tak była w pokoju ziemia przez czter-

dzieści lat, aż umarł Otonijel, syn Kenezów” (Sędz. 3:10-11) [interesującym faktem na marginesie tych rozważań jest to, że życie Otniela pomaga nam poprawnie zrozumieć wypowiedź apostoła Pawła odnośnie długości okresu sędziów, jaka padła w jego przemowie zanotowanej w trzynastym rozdziale Dziejów Apostolskich. Niektóre manuskrypty i tłumaczenia sugerują, że kolejność wydarzeń była taka: (1) podział ziemi, (2) okres 450 lat, i następnie (3) okres panowania Sędziów. Jednak przekłady RV i ASV tłumaczą te fragmenty dokładnie. Nie jest rozsądnym przypuszczać, że Otniel brał czynny udział w podboju Ziemi Obiecanej a jednocześnie był pierwszym sędzią w Izraelu, jeśli pomiędzy tymi punktami w czasie miałyby upłynąć 450 lat. Wypowiedź apostoła Pawła ma sens tylko wtedy, gdy przyjmiemy, że znaczeniem jego słów było to, że okres obejmowania ziemi w dziedzictwo oraz okres sędziów trwał 450 lat].

Otniel „sądził” lub rządził Izraelem przez 40 lat. Żadne okoliczne narody nie niepokoiły Izraela. W tym czasie pokoju, Achsa i Otniel założyli rodzinę, mieli dwóch synów, Hatata i Meanataja, i jednego wnuka Ofre. Możemy sobie wyobrazić, że naród Izraelski pozostawał wierny Bożemu Przymierzemu i prawu ze względu na wierny przykład dany przez Otniela i Achsę.

Cykl rozpoczyna się od nowa

Często wspaniały wódz ma trwałe wpływy na naród; który trwa tak długo, ja on sam pozostaje wśród żywych. Ludzie są wówczas pod ciągłym wpływem i inspiracją ideałów tego przywódcy. Kiedy jednak on sam schodzi ze sceny, wpływ tych ideałów słabnie. Z odejściem Otniela lud znowu odszedł od dróg Bożych i zaczął czynić zło.

„Potem znowu synowie Izraelscy czynili złe przed oczyma Pańskimi. I zmocnił Pan Eglona, króla Moabskiego, przeciw Izraelowi, przeto iż czynili złe przed oczyma Pańskimi. Bo zebrawszy do siebie syny Ammonowe i Amalekowe ruszył się, i poraził Izraela, i opanował miasto Palm. Służyli tedy synowie Izraelscy Eglonowi, królowi Moabskiemu, osiemnaście lat” (Sędz. 3:12-14).

Eglon sprzymierzył się ze swoimi sąsiadami z północy i południowego-wschodu, Ammonitami i Amalekitami, w wymienionej kolejności, i z powodzeniem najeżdżał Izrael, redukując jego status do państwa wasalnego. Zapis Biblijny wskazuje, że Eglon zawiązał Jerychem („miastem palm”) i od razu odbudował je, lub tylko jego część, zawierającą letni pałac gdzie rezydował w czasie tych wydarzeń. Eglon pobierał również roczny haracz

od Izraela. Po 18 latach trwania tego jarzma, Izrael wzywał Pana i On wzbudził innego sędziego, aby ich wybawił.

Ehud

„Potem wołali synowie Izraelscy do Pana. I wzbudził im Pan wybawiciela, Aoda, syna Gery, syna Jemini, męża ręką prawą niewładającego; i posłali synowie Izraelscy przezeń dar Eglonowi, królowi Moabskiemu” (Sędz. 3:15).

Wydaje się dziwnym, że opis biblijny wspomina taki detal jak to, że Ehud był leworęczny. Leworęczność jest godna uwagi pomiędzy Benjaminitami, skoro słowo „Benjamin” znaczy „syn mojej prawej ręki”. Ten szczegół będzie ważny w działaniach Ehuda zmierzających do usunięcia władzy Eglona z Izraela.

Ehud opracował plan zaskoczenia i zabicia króla Eglona. W tym celu podjął się poprowadzić grupę Hebrajczyków dostarczającą cykliczną zapłatę daniny dla Eglona. W ten sposób uzyskał dostęp do króla i zdobył jego zaufanie.

Ehud przygotował sobie miecz długi na ok. 45 cm, który zamocował do swojego prawego uda pod swoim ubraniem. Następnie, złożył daninę królowi, którego Pismo opisuje jako będącego „człowiekiem bardzo otyłym.”

Po złożeniu daniny, hebrajska delegacja opuściła przyjęcie i wyruszyła z powrotem do swoich domów. Gdy tylko minęli kilka posagów (prawdopodobnie przedstawiających Eglona) blisko Gilgal, Ehud wysłał resztę towarzyszy dalej, a sam zawrócił, aby wykonać swój plan.

Eglon przebywał w chłodnej komnacie na poddaszu swego letniego pałacu. Ehud powiedział strażnikowi królewskiemu, że ma prywatną wiadomość przeznaczoną dla władcy. Następnie, został wprowadzony do pałacu i poszedł na spotkanie z królem. Gdy tylko zobaczył Eglona, powiedział mu, że ma dla niego wiadomość od Pana Boga. Wówczas Eglon poprosił wszystkich swoich sług, aby wyszli z pokoju.

Ehud zbliżył się do króla i władca powstał ze swojego siedzenia. Gdy Ehud sięgnął lewą dłonią do swojego boku, Eglon nie podejrzewał żadnego niebezpieczeństwa, ponieważ żołnierze zazwyczaj władali mieczem swoją prawą ręką [przypis redakcji: w społeczeństwie arabskim, nawet dzisiaj, używanie miecza lewą dłonią uznawane jest za hańbiące].

„Wtedy Ehud wyciągnął swoją lewą rękę, chwycił za miecz u prawego swego boku i pchnął go

nim w brzuch, tak iż za ostrzem weszła także rękojeść, a tłuszcz zamknął się za ostrzem, gdyż nie wyciągnął miecza z jego brzucha; i nawet kał wyszedł z niego. Ehud zaś wyszedł do przedzienia i zamknął za sobą drzwi górnej komnaty, i zarygłował je. A gdy wyszedł, przyszli jego słudzy i spostrzegłszy, że drzwi górnej komnaty są zarygłowane, pomyśleli sobie: Zapewne załatwia swoją potrzebę w chłodnej komórce. A naczekawszy się, aż im się uprzykrzyło, gdy nikt drzwi górnej komnaty nie otwierał, wzięli klucz i otworzyli, a oto pan ich leżał martwy na ziemi” (Sędz. 3:21-25, BW).

Ehud uciekł do górskiego regionu ziemi Efraima i tam zatrąbił w trąbę, wzywając armię Izraela do walki. Powiedział do nich: „Chodźcie za mną, gdyż Pan wydał waszych nieprzyjaciół, Moabitów, w wasze ręce. I poszli za nim, obsadzili brody jordańskie do Moabu i nie pozwalali nikomu przechodzić” (Sędz. 3:28). Zdobyli brody rzeki Jordan, odcinając odwrót Moabitów do swego kraju. W ten sposób Izraelici zatrzymali dziesięć tysięcy Moabitów, niewątpliwie bardzo już zmęczonych do walki przez śmierć ich króla.

Zwycięstwo Ehuda jeszcze raz przyniosło Izraelitom oswobodzenie. Naród cieszył się później osiemdziesięcioletnim okresem bez dalszego niepokojenia ich przez otaczających wrogów. Niewątpliwie wierność Ehuda wobec Pana Boga inspirowała lud do posłuszeństwa Przymierzu i prawu Bożemu danego im praojcom. Dzięki temu, mogli cieszyć się błogosławieństwami obiecanyymi za takie postępowanie.

Lekcja dla nas

Ci wierni wodzowie, którzy inspirowali sobie współczesnych ludzi do naśladowania ich przykładu, są wzorem godnym naśladowania i przez nas. Gdy czujemy brak energii lub siły w naszym codziennym życiu, lub jesteśmy zdruzgotani szczególnymi doświadczeniami, zastanówmy się i czerpmy siłę z inspirującej historii życia i wyborów czynionych przez te biblijne postacie, które stawiały czoła próbom i pozostawały wierne Panu Bogu.

„Przetoż i my, mając tak wielki około siebie leżący obłok świadków, złożony wszelki ciężar i grzech, który nas snadnie obstępkuje, przez cierpliwość bieżmy w zawodzie, który nam jest wystawiony; patrząc na Jezusa, wodza i dokończyciela wiary, który dla wystawionej sobie radości, podjął krzyż, wzgardziwszy sromotę, i usiadł na prawicy stolicy Bożej. Przetoż uważajcie, jaki jest ten, który podejmował

takowe od grzeszników przeciwko sobie sprzeciwianie, abyście osłabiwszy w umysłach waszych, nie ustawali” (Hebr. 12:1-3).

będą patrzeć na nas, jako na współczesne wzory wiernego życia. Dołożmy zatem wszelkich starań aby żyć zgodnie z tym standardem, zadowalając Pana Boga we wszystkim, co robimy.

Na koniec weźmy pod uwagę tych, którzy być może

Gilbert Tom